

Sygn. akt *XVII AmE 38/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	SSO Anna Maria Kowalik
Protokolant –	starszy sekretarz sądowy Joanna Preizner

po rozpoznaniu 14 lutego 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **(...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

z udziałem

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 23 listopada 2016 r. Nr (...)

1. oddała odwołanie;
2. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Anna Maria Kowalik

Sygn. akt XVII AmE 38/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 23 listopada 2016 r. Nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej Prezes URE), na podstawie art 56 ust. 2 w związku art 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.) (dalej p.e.) w związku z § 5 pkt 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z 23 lipca 2007 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r., Nr 133, poz.924) (dalej Rozporządzenie) oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 z późn. zm.) w zw. z art. 30 ust. 1 p.e. po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego orzekł, że (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. (dalej powódka) w dniach 10-12 sierpnia 2015 roku w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w R. przy ul. (...), naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 p.e. i za to działanie na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3 a p.e. wymierzył karę pieniężną w wysokości 20 784,00 zł.

Od powyższej Decyzji powódka złożyła odwołanie, w którym zaskarżyła Decyzję w całości. Jednocześnie wniosła o uchylenie Decyzji i zasądzenie od Prezesa URE na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zaskarżonej Decyzji powódka zarzuciła:

1. naruszenie art. 11 ust. 7 p.e. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji uznanie, iż ograniczenie wprowadzone na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z 11 sierpnia 2015 roku w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzające od dnia 11 sierpnia 2015 roku od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 roku do godz. 24:00 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej dla odbiorców energii elektrycznej o mocy umownej powyżej 300 kW nie ma zastosowania w sprawie;
2. naruszenie art. 11c ust. 3 p.e. poprzez jego nie zastosowanie, a w konsekwencji uznanie, że naruszenie w/w artykułu rodzi sankcję pieniężną przy braku odpowiedniej regulacji ustawowej w tym zakresie, w szczególności mając na uwadze zawiadomienie Prezesa URE z 23 czerwca 2016 roku, w którym powołuje się na wprowadzenie ograniczeń na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e., którego naruszenie nie rodzi sankcji pieniężnych, zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e.;
3. naruszenie art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że w/w artykuł stanowi podstawę do nałożenia kary pieniężnej za naruszenia, o których mowa art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e. w sytuacji gdy w/w przepis sankcjonuje naruszenia, o których mowa w art. 11c ust. 3 p.e.;
4. Naruszenie art. 11d p.e. poprzez nie wykazanie, iż podjęto działania o których mowa w ust. 1 pkt 1 do 3 p.e. celem uniknięcia wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej;
5. Naruszenie art. 56 ust. 6 p.e. poprzez jego nie zastosowanie przejawiające się uznaniem, iż zachowanie A. nie miało znikomej szkodliwości i miało istotny wpływ na bezpieczeństwo funkcjonowania;
6. Naruszenie art. 56 ust. 6a p.e. poprzez jego nie zastosowanie.

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki złożył odpowiedź na odwołanie, w której wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od powódki na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

20 stycznia 2014 roku powódka zawarła z (...) S.A. Oddział w G. (dalej (...)) umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej do obiektu położonego w R. przy ulicy (...) (k.19-24).

W umowie (...) zobowiązał się do uwzględniania przy tworzeniu „planu wprowadzania ograniczeń” mocy bezpiecznej wymaganej dla zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i mienia w przypadku wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej (§ 3 pkt 6). W załączniku nr do Umowy strony określiły moc bezpieczną na 0,00 kW (k.23 verte).

Pismem z 15 lipca 2014 roku (...) przesłał powódce Plan wprowadzania ograniczeń w poborze energii elektrycznej obowiązujący w okresie od 1 września 2014 roku do 31 sierpnia 2015 roku, z informacją, że zgodnie z zawartą Umową moc umowna wynosi 0,75 MW a moc bezpieczna 0 MW (k.25).

(...) S.A. (dalej: (...) SA albo (...)) w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskim poziomem wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d p.e. wprowadzając, na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 p.e., od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Jednocześnie, 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11c ust. 3 p.e., powiadomiły Ministra Gospodarki i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art 11 ust. 7 p.e., tj. w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r.

Rada Ministrów pozytywnie rozpatrzyła wniosek Ministra Gospodarki wydając w 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do a 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00.

Na wezwanie Prezesa URE (...) S.A. (dalej: (...)), do której sieci przyłączona jest (...) sp. z o.o. pismem z 10 maja 2016 r., przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się powódki do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktu poboru energii elektrycznej zlokalizowanego w R. przy ulicy (...).

W wyniku analizy ww. dokumentów Prezes URE powziął uzasadnione podejrzenie, że powódka, we wskazanym przez (...) obiekcie, nie dostosowała się do wprowadzonych 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (k.8-9).

Mając na względzie powyższe, pismem z 23 czerwca 2016 r. Prezes URE zawiadomił powódkę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej wzywając jednocześnie do zajęcia stanowiska w sprawie, tj. w szczególności do złożenia wyjaśnień dotyczących powodów niedostosowania się do wprowadzonych ograniczeń, a także nadesłania kopii wszelkich dokumentów mogących stanowić dowód w sprawie. W szczególności do ustosunkowania się do przekazanych mu informacji otrzymanych przez Prezesa URE od (...) wskazujących na stopień niedostosowania się do wprowadzanych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (k.1-2).

W odpowiedzi powódka wskazała m.in., że:

(...) narzucił Odbiorcy własne wartości mocy bezpiecznej ustalając jej wysokość np. na poziomie 20 - 0 MW. Respektowanie narzuconych przez (...) rozwiązań skutkowało by całkowitym wyłączeniem obiektu, który z uwagi na specyfikę działalności nie może podlegać całkowitemu wyłączeniu".

„W obiekcie zachodzą całodobowe procesy np. filtracji wody, a wyłączenie urządzeń skutkowało by narażeniem życia i zdrowia osób korzystających lub wymagałoby ponownego napełnienia basenów, co mając na uwadze powód ograniczenia (tj. niski stan wód) skutkowało by jeszcze większym obciążeniem zbiorników wodnych, niż chwilowe przekroczenie poboru energii".

„Na okres od 1 września 2014 do 31 sierpnia 2015. (...) SA. nie przekazał (...) Sp. z o.o. planu wprowadzenia ograniczeń, uz godnionego w porozumieniu z Odbiorcą ".

„Odbiorca nie zgadza się z przyjęciem, iż ograniczenia obowiązywały od 10 sierpnia 2015 roku skoro samo Rozporządzenie datowane jest na 11 sierpnia 2015 roku. Z treści Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2015 roku wynika, że ograniczenia obowiązywały od 11 sierpnia 2015 roku, od g. 24.00".

„Wydaje się za niecelowe ograniczanie dostępu ludności do parków wodnych, w szczególności w dniach wysokich temperatur".

„Budowa obiektu A. została sfinansowana z kredytu, którego spłata ciąży obecnie na spółce. (...) spółka wykazuje stratę bilansową, co powoduje, że spłata przedmiotowego kredytu obciąża Miasto R. jako poręczyciela. Wskazuje to wprost, iż spółka nie jest ukierunkowana na osiągnięcie zysku, a głównym celem jest zapewnienie mieszkańcom R. oraz pobliskich miejscowości możliwości spędzenia aktywnego wypoczynku i uprawiania sportu, realizując w tym zakresie politykę państwa w zakresie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży”.

„Nałożenie na (...) Sp. z o.o. kary w sytuacji, w której nie miała ona wpływu na podejmowane przez (...) decyzje w przedmiocie mocy bezpiecznej byłoby nieuzasadnione”. (k.10-12).

Pismem z 5 października 2015 roku (...) poinformował powódkę, że w związku z koniecznością aktualizacji Planu ograniczeń w dostawie i poborze energii elektrycznej zwraca się z prośbą o wypełnienia i przesłanie Wniosku załączonego do pisma (k.27).

Następnie pismem z 15 lutego 2016 roku (...) przesłał powódce Plan wprowadzania ograniczeń w poborze energii elektrycznej obowiązujący w okresie od 1 września 2015 roku do 31 sierpnia 2016 roku, z informacją, że zgodnie z zawartą Umową moc umowna wynosi 0,750 MW a moc bezpieczna 0,600 MW (k.28).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych w trakcie postępowania administracyjnego, niekwestionowanych przez strony.

Sąd oddalił wniosek powódki o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka M. S. na okoliczność zawierania umowy z (...), ustalenia mocy bezpiecznej, okoliczności przekroczenia mocy bezpiecznej i skutków związanych z ewentualnym odłączeniem zasilania energii elektrycznej w A.. Powodem takiej decyzji było to, iż treść umowy zawartej z (...) została wykazana dokumentem, więc nie było potrzeby przesłuchiwania świadka na tą okoliczność, podobnie jak w przypadku ustalenia mocy bezpiecznej. Natomiast pozostałe okoliczności tj. przyczyny przekroczenia mocy bezpiecznej i skutki związane z ewentualnym odłączeniem zasilania energii elektrycznej w A. nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem zaskarżona Decyzja jest słuszna i ma oparcie w przepisach prawa a podnoszone przez powódkę zarzuty nie są trafne, stąd nie mogą skutkować uchyleciem, czy też zmianą Decyzji.

Szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń w dostawach i poborze energii elektrycznej określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (dalej: „Rozporządzenie”).

Zgodnie z § 3 ust. 4 Rozporządzenia ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej nie mogą powodować:

- 1) zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych;
- 2) zakłóceń w funkcjonowaniu obiektów przeznaczonych do wykonywania zadań w zakresie:
  - a) bezpieczeństwa lub obronności państwa określonych w przepisach odrębnych,
  - b) opieki zdrowotnej,
  - c) telekomunikacji,
  - d) edukacji,
  - e) wydobywania paliw kopalnych ze złóż, ich przeróbki i dostarczania do odbiorców,

- f) wytwarzania i dostarczania energii elektrycznej oraz ciepła do odbiorców,
- g) ochrony środowiska.

Stosownie do § 6 ust. 1 Rozporządzenia ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami podlegają odbiorcy energii elektrycznej w ciągu całego roku, dla których wielkość mocy umownej określonej w zawartej umowie sprzedaży, umowie o świadczenie usług przesyłania albo dystrybucji lub umowie kompleksowej ustalona została poniżej 300 kW oraz:

- 1) szpitale i inne obiekty ratownictwa medycznego;
- 2) obiekty wykorzystywane do obsługi środków masowego przekazu o zasięgu krajowym;
- 1) porty lotnicze;
- 2) obiekty międzynarodowej komunikacji kolejowej;
- 3) obiekty wojskowe, energetyczne oraz inne o strategicznym znaczeniu dla funkcjonowania gospodarki lub państwa, określone w przepisach odrębnych;
- 3) obiekty dysponujące środkami technicznymi służącymi zapobieganiu lub ograniczaniu emisji, negatywnie oddziałujących na środowisko.

Z kolei stosownie do § 5 pkt 1 Rozporządzenia ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej dotyczą każdego z odbiorców, dla których wielkość mocy umownej określonej w zawartej umowie sprzedaży, umowie o świadczenie usług przesyłania albo dystrybucji lub umowie kompleksowej ustalona została powyżej 300 kW i którzy nie podlegają ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami na mocy § 6 ust. 1.

Wielkości określające poziomy wprowadzanych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej poprzez ograniczenie poboru mocy ujęte są w planach wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Zgodnie z § 8 ust 1 i 2 Rozporządzenia operatorzy opracowują plany wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, z uwzględnieniem zasad określonych w art. 11 ust. 3 p.e.. Plany ograniczeń dla energii elektrycznej określają wielkości maksymalnego poboru tej energii dla poszczególnych odbiorców i stopni zasilania oraz podlegają corocznej aktualizacji w terminie do 31 sierpnia.

Należy także zauważyć, że zgodnie z § 8 ust. 6 Rozporządzenia operatorzy systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, operatorzy systemów połączonych elektroenergetycznych i odbiorcy przyłączeni do sieci przesyłowej elektroenergetycznej, na wniosek operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, przekazują dane dotyczące mocy umownej, określonej w umowach z odbiorcami przyłączonymi do sieci przesyłowej elektroenergetycznej lub sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, oraz inne niezbędne dane służące do opracowania planów ograniczeń, w szczególności dane dotyczące:

- 1) skutków wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej;
- 2) przewidywanej liczby odbiorców, których ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej dotyczą.

Reasumując, ograniczenia w dostarczeniu i poborze energii elektrycznej są wprowadzane na podstawie Planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej opracowanego przez OSP i uzgodnionego z Prezesem URE oraz na podstawie planów wprowadzania ograniczeń opracowanych przez operatorów systemów dystrybucyjnych i uzgodnionych przez nich z OSP. Powołane plany mają zastosowanie do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzanych przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia, jak również do ograniczeń wprowadzanych przez OSP do czasu wejście w życie tego rozporządzenia.

Zgodnie z § 10 Rozporządzenia dopuszczalne maksymalne ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, ujęte w planach ograniczeń, oraz sposób powiadamiania odbiorców o obowiązujących stopniach zasilania, stosownie do § 12 ust. 3, uwzględnia się w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 p.e. Zgodnie zaś z § 9 pkt 3 Rozporządzenia wielkości planowanych ograniczeń w poborze energii elektrycznej, ujęte w planach ograniczeń, określa się w stopniach zasilania od 11 do 20, przy czym 20 stopni zasilania odpowiada tzw. mocy bezpiecznej (tj. mocy w wysokości ustalonego minimum, niepowodującego zagrożeń i zakłóceń, o których mowa w § 3 ust. 4 Rozporządzenia).

Zatem jeśli dany odbiorca nie zgłaszał istnienia takich przesłanek na etapie sporządzenia i bezpośrednio po otrzymaniu ustalonego dla niego planu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, to nie może się zwolnić z realizacji tego planu po wprowadzeniu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy należy stwierdzić, że powódka była zobowiązana do zastosowania się do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu powódki, iż (...) narzucił jej własne wartości mocy bezpiecznej ustalając jej wysokość na poziomie o MW (k.11). Z tym twierdzeniem nie można się zgodzić, albowiem ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby po podpisaniu Umowy z OSD 20 stycznia 2014 roku oraz po otrzymaniu „Planu ograniczeń w dostawie i poborze energii elektrycznej” z 15 lipca 2014 roku powódka kiedykolwiek zwracała się do (...) z wnioskiem o podwyższenie mocy bezpiecznej. Skoro sama powódka nie występowała z takim wnioskiem, to trudno aby (...) sam z siebie zaproponował wyższą moc bezpieczną. Należy bowiem zauważyć, że to na powódce jako przedsiębiorcy prowadzącym działalność gospodarczą w postaci parku wodnego spoczywał obowiązek ustalenia, jaka moc będzie dla niej mocą bezpieczną w przypadku wprowadzenia dwudziestego stopnia zasilania. (...) nie prowadzi tego rodzaju działalności gospodarczej i nie posiada informacji niezbędnych do ustalenia mocy bezpiecznej. W tym miejscu należy stwierdzić, że powódka nie wykazała się należytą starannością wymaganą od profesjonalnie działającego na rynku podmiotu w dbałości o swoje interesy (art. 355 § 2 k.c.).

Na marginesie należy jedynie zauważyć, że już po wystąpieniu zdarzeń objętych decyzją Prezesa URE, powódka w odpowiedzi na pismo OSD z 5 października 2015 roku, wskazała moc bezpieczną na poziomie 0,600 MW, która została następnie uwzględniona przez (...) w Planie ograniczeń z 15 lutego 2016 roku. W tym stanie rzeczy nie można uznać zarzutu powódki o narzuceniu jej przez (...) mocy bezpiecznej na poziomie o MW.

Reasumując, stosownie do § 5 pkt 1 Rozporządzenia powódka była podmiotem zobowiązanym do stosowania się do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Zgodnie z przepisem art. 56 ust 1 pkt 3a p.e. karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

W rozpoznawanej sprawie Prezes URE zarzucił powódce nie zastosowanie się do ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 11d ust. 3 p.e.

Stosownie do tego przepisu „***W okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.***”.

Z kolei zgodnie z art 11 ust. 1 pkt 2 p.e. w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła. W razie wystąpienia takiej sytuacji Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, w drodze rozporządzenia, może

wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła (art. 11 ust. 7 p.e.).

Zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej może powstać w szczególności w następstwie:

- 1) działań wynikających z wprowadzenia stanu nadzwyczajnego;
- 2) katastrofy naturalnej albo bezpośredniego zagrożenia wystąpienia awarii technicznej w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558, z późn. zm.);
- 3) wprowadzenia embarga, blokady, ograniczenia lub braku dostaw paliw lub energii elektrycznej z innego kraju na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub zakłóceń w funkcjonowaniu systemów elektroenergetycznych połączonych z krajowym systemem elektroenergetycznym;
- 4) strajku lub niepokoju społecznych;
- 5) obniżenia dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, o których mowa w art. 9g ust. 4 pkt 9, lub braku możliwości ich wykorzystania. (art. 11c ust. 1 p.e.).

„2. W przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

- 1) podejmuje we współpracy z użytkownikami systemu elektroenergetycznego, w tym z odbiorcami energii elektrycznej, wszelkie możliwe działania przy wykorzystaniu dostępnych środków mających na celu usunięcie tego zagrożenia i zapobieżenie jego negatywnym skutkom;

2) może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

3. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw gospodarki oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7.”.

Reasumując, w razie powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

- a) po pierwsze, może wprowadzić ograniczenia w dostarczeniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jej części do czasu wejścia Rozporządzenia, o którym mowa w art. 11 ust. 7 p.e., lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin;
- b) po drugie, niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw gospodarki oraz Prezesa URE o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie rozporządzenia.

W rozpoznawanej sprawie (...) skorzystały z obu uprawnień tj. w dniach 10-12 sierpnia 2015 roku wprowadziły ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej oraz powiadomiły Ministra Gospodarki o konieczności wprowadzenia ograniczeń na dłuższy okres. Rada Ministrów 11 sierpnia 2015 r. wydała rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które wprowadziło te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00.

Okoliczność, iż doprecyzowanie okresu na jaki OSP może wprowadzić przedmiotowe ograniczenia, o którym mowa w treści art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e., nie oznacza, że nie zostały one wprowadzone na podstawie art. 11d ust. 3 p.e. Treść przedmiotowych regulacji prawnych tj. art. 11 c ust. 2 pkt 2 oraz art. 11 d ust. 3 p.e. pozostaje w ścisłym związku, albowiem dopiero łączna ich treść określająca podstawę do wprowadzenia ograniczenia przez OSP w okresie występowania zagrożenia tj. art. 11 d ust. 3 p.e. oraz możliwy okres, czemu służy art. 11c ust. 2 pkt 2, którego stosowanie jest możliwe już w sytuacji powstania zagrożenia, umożliwia skuteczne wprowadzenie przedmiotowego ograniczenia przez OSP, tj. w ściśle organicznym czasie i na ściśle określonym terytorium.

W świetle powyższego OSP, w myśl powyższych regulacji prawnych posiadała kompetencję do wprowadzenia przedmiotowych ograniczeń w poborze energii w myśl art. 11d ust. 3 p.e., zaś okres i zakres terytorialny ich obowiązywania, na podstawie art. 11c ust.2 pkt 2 p.e. wprowadzono od godziny 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 roku z informacją o zgłoszonej konieczności wprowadzenia dalszych ograniczeń w trybie art. 11 ust. 7 p.e. Jak już bowiem wskazano, OSP mogło wprowadzić przedmiotowe ograniczenia do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust.7 p.e., lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. Wskazać przy tym należy, iż jedynie realizacja działań z zachowaniem przedstawionej wyżej kolejności umożliwiała uzyskanie podstawowego celu powołanej ustawy, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kraju.

Zatem przepis art. 11d ust. 3 p.e. stanowi samoistną materialnoprawną podstawę do wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej a niezastosowanie się do nich przez podmioty do tego zobowiązane jest sankcjonowane karą pieniężną określoną w art. 56 ust 1 pkt 3a p.e.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 3a p.e. karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Jak już wyżej wskazano powódka nie dostosowała się do wprowadzonych ograniczeń w poborze energii w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 roku przez OSP na podstawie 11d ust. 3 p.e. oraz 12 sierpnia 2015 roku na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów na podstawie art. 11 ust. 7 p.e. Zatem zaistniała przesłanka do nałożenia na nią przez Prezesa URE kary pieniężnej, która ma charakter obligatoryjny.

Stosownie do przepisu art. 56 ust. 3 p.e. wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 pkt 1-38, nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym (...). Zgodnie natomiast z ust. 6 ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe. Ponadto, według ust. 6a Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

W niniejszej sprawie, przy ocenie stopnia szkodliwości czynu Sąd miał na uwadze zakres przekroczenia, który wyniósł 10 sierpnia 2015 r. – 4,614 MW w godzinie, 11 sierpnia 2015 roku – 1,8834 MW w godzinie i 12 sierpnia 2015 roku – 0,4309 MW w godzinie, łącznie 6,9283 MW w godzinie. Powyższe wynika bowiem z faktu, iż powódka nie stosując się do wprowadzonych ograniczeń, dokonując przekroczenia w powyższym zakresie, w sposób bezpośredni oddziaływała negatywnie na bezpieczeństwo energetyczne kraju. Skutkiem takiego działania mogło być wystąpienie rzeczywistego zagrożenia w pracy całego krajowego systemu elektroenergetycznego. Powyższa okoliczność świadczy o stopniu szkodliwości czynu powódki wyższym niż znikomy. Z tego względu odstąpienie od nałożenia na powódkę kary na podstawie powołanego nie było możliwe.

Mając powyższe na uwadze oraz treść art. 56 ust.3 p.e. należało uznać, iż nałożona na powódkę kara w wysokości 20 784,00 zł jest znacznie niższa od limitu określonego treścią art. 56 ust.3 p.e. tj. 2 161 350,00 zł, ale adekwatna do wysokości przekroczenia. Wysokość kary pieniężnej stanowi bowiem iloczyn 3,000 zł i łącznego przekroczenia mocy odpowiadającej MW w poszczególnych godzinach doby, po zaokrągleniu w dół pełnych złotych (6,9283 MW x 3,00 zł). Wartość mnożnika wynika z tego, iż pozwany wziął pod uwagę poziom najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MWh energii elektrycznej na rynku bilansującym, tj. 1 500 zł (odnotowanej 7 stycznia 2016 roku), której należałoby się spodziewać przy ograniczonej podaży elektrycznej w okresie 10-31 sierpnia 2015 roku.

W ocenie Sądu kara ustalona w tych granicach spełni swoje podstawowe cele w zakresie oddziaływania szczególnego na powódkę, jak również funkcje prewencji ogólnej. Tak ustalona kara nie przekracza również możliwości płatniczych powódki. Warto w tym miejscu podkreślić, że kara administracyjna nie stanowi odpłaty za popełniony czyn, lecz ma charakter środka przymusu służącego zapewnieniu realizacji wykonawczo – zarządzających zadań administracji agregowanych przez pojęcie interesu publicznego (tak Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 31 marca 2008r., sygn. akt SK 75/06, OTK-A 2008, Nr 2, poz. 30). Powódka w toku niniejszego postępowania nie wykazała, aby nałożona kara zachwiała jej płynność finansową. Wskazać przy tym należy, iż kara w nałożonej wysokości, relatywnie niska i zarazem adekwatna do zakresu stwierdzonego naruszenia i będzie również odpowiednio odczuwalna, na tyle dolegliwa, aby spełniła swoje funkcje. Należało zatem przyjąć, iż kara w wysokości 20 784,00 zł będzie na tyle odczuwalna dla powódki, aby spełniła swoje funkcje represyjną i zapobiegawczą sprawiając, że powódka, jako podmiot ukarany będzie stosowała się do obowiązującego porządku prawnego, a także wychowawczą oddziałując zniechęcająco na innych przedsiębiorców do podejmowania działań niezgodnych z prawem.

Biorąc powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia, oddalił wniesione przez powódkę odwołanie na podstawie art. 479⁵³ § 1 kpc

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc, zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Z uwagi na nie uwzględnienie odwołania, powódkę należało uznać za stronę, która przegrała proces i zasądzić od niej na rzecz pozwanego zwrot kosztów procesu, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 720,00 zł ustalone w oparciu § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015, poz. 1804 z zm.).

SSO Anna Maria Kowalik